

Egyetértés

POLITIKAI NAPILAP

DEBRECZEN, 1922.

IV. ÉVFOLYAM, 33. SZÁM.

PÉNTEK, FEBRUAR 10.

Előfizetési ár helyben és vidéken:
Egy hónapra 60.- K Félévr. . . 340.- K
Negyedévre 170.- K Egész évre 660.- K

EGYES SZÁM ÁRA 3 KORONA.
Kapható az összes dohánytözsdekben
és az utcai árusítóknaál.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kossuth-utca 2-ik szám alatt, város-
háza épület.

A korona 0.82 $\frac{1}{2}$

Budapest, február 9. A valutapiac a zárlat ez volt: Napoleon 2475—95, angol font 2820—50, dollár 632—42, francia frank 5500—550, márká 340—50, líra 3100—3150, osztrák korona 8 és egynegyed—9 és egynegyed, rubel 50—51, lei 503—13, szokol 1225—35, korona dinár 830—45, lengyel márká 18—19.

Utótözsde: Nemes fémek piacán az emelkedett korona jegyzés hírére kissé ellanyhultak. Ezüst korona 44—45 és fél, ezüst forint 112—13, 5 koronás 222 és egynegyed—27 és fél, Napoleon 2480—90, 20 koronás arany 2480—90.

A valutapiac kissé gyengébb, dollár 638, 9 osztrák ezres 8 és hétnyolcad—9, tízezer 8 és fél, dinár 832—5, lei 508—10, szokol 1224, líra 31 és egynegyed pénz, márká 347 és fél—48, angol font 2825 pénz, francia frank 5525, sváci frank 125—50.

Zürichi zárlat: Berlin 256, Newyork 514, London 2249, Páris 4435, Milánó 2550, Prága 980, Budapest 0.82 és fél, Zágráb 170, Varsó 15, Bécs 17, osztrák bélyegzett 8.

A buza ára.

A mai terménytözsde általában szilárd. A tengeri változatlan.

Hivatalos árak: Buza tisztvélki 2325—60, egyéb 2325—50, rozs 1570—1600, takarmányárpa 1800—25, sörárpa 1825—75, köles 1450—550, zab 1570—1600, tengeri 2175—2200, repce 27—28, — korpa 1220—40.

Liszt- és örlemények piacán korpa 2 vagon 1330 budapesti paritással február—márciusra. 0-ás liszt 1 vagon 39 Budapestról, rozs-liszt 2 vagon 22, 1 vagon 21 ab Budapest.

A pénzügyminiszter a tisztviselők elbocsátásáról

Budapest, február 9. A KANSz tegnapi ülésén a tisztviselői létszám-
apasztás ügyében azt az álláspontot foglalta el, hogy ne végkielégítéssel bocsássák el a tisztviselőket, hanem nyugdíjazsák őket.

Kállay Tibor pénzügyminiszter erre vonatkozólag a következőket mondta: A mai illetményrendszerben senkisé tud elhelyezkedni, 1914-ben indult meg a státuszrendezés végrehajtó mozgalom és a mai napig sem vitték végbe. A magam részéről a következőket jelentem ki: A fizetéskéket a 12-vel való oszthatóság, a családi pótlékot és a lakbérilletményeket a négyvel való oszthatóság szisztémájára kívánom felépíteni. A mi az elbocsátásra vonatkozó rendelkezést illeti, igyekszem keresztül vinni, hogy a végkielégítés ne eszközöltsék, hanem kizárólag nyugdíjazsák.

Általánosságban elfogadták a tisztviselők fizetésjavításáról szóló javaslatot.

Budapest, febr. 9. Gaál Gaszton elnök a nemzetgyűlés ülését pontosan 10 órakor nyitja meg. Bemutatja Horváth Mihály dr. kecskeméti képviselőnek megbízó levelét. Napirend szerint következik a közszolgálati alkalmazottak és egyéb tisztviselők ellátásáról szóló törvényjavaslat tárgyalása. Az első felszólaló B. Szabó József.

A tisztviselők anyagi helyzetének javítására a forgalmi adót 300%-kal emelték, ami csupán a fogyasztó közönség és elsősorban a tisztviselői kar érdekeit sérti. A közönségnél ez 15—20%-ot jelent. Tehát, amit az állam egyik kezével ad a tisztviselőknek, azt a másik kezével elveszi.

Az elmúlt hónapokban a főzö-liszt ára 72, a kenyéré 100, a barnakenyéré 350, a zsiré 93, a burgonyáé 180, a tojás 50 és a főzelék ára 62%-kal emelkedett.

Sokorópátkai Szabó István: Ez kortes beszéd!

B. Szabó József: Most az fenyeget egyúttal, hogy a lakbér háromszorosára emelkedik fel. A világítás és fűtés költségeit szintén emelik, az árak eddigi emelkedése tehát 36%-ot tesz ki. — A tisztviselők a kapott 500—1200 koronával ezt nem tudják fedezni. Ha az állam segíteni akar rajtuk, nem szabad épen a forgalmi adót emelni, ami a legantiszociálisabb adónem. Miért ne lehetne a háborus vagyonekat, vagy a nagybirtokosokat megadóztatni? — A pénzügyminiszter a luxusadónál 100%-os adóemelést is keresztül vihetne, ha csakugyan a luxuscikkeket adóztatná meg. A törvényjavaslat másik része a tisztviselők elbocsátásával foglalkozik. Ezt a kérdést nem lehet csupán úgy elintézni, hogy 11.000 tisztviselőre nincsen szükség, tehát azok elbocsáthatók. Az elbocsátott tisztviselők a magántisztviselők számát növelik, így valóságos konkurencia fejlődik ki, amit a nagytőke kizsákmányolhat. — A tisztviselők apasztásánál az államnak érintkezésbe kellene lépnie a magánvállalatokkal. Közvetítő szertel kellene felállítani, ahol az ipari vállalatok is képviselve volnának.

Hornjanszky Zoltán: Három hibát lát a javaslatban. Először is az árdrágítást segíti elő, mert a forgalmi adó mindenkit terhel és mindenki igyekszik azt áthárítani

másra és így elő fog állni bizonyos foku árdrágítás. Másodszor, ez az államháztartás csődjét segíti elő közvetetten, mert a forgalmi adó emelése az adóalany munkakészségét hátráltatja és ezzel a többtermelés is veszélyeztetve van. Az adóalany adózó lehetősége is csökkenni fog. Harmadszor, antiszociális jellegű a javaslat, mert a tisztviselő osztályt a többi társadalmi osztályllyal állítja szembe.

Kiss Menyhért: Határozati javaslatot nyújt be, amely szerint utasítsa a nemzetgyűlés a kormányt, hogy a tisztviselők létszámának apasztásakor azokat bocsássa el először, akiket a Károlyi forradalom alatt neveztek ki, akiknek vagyonuk van és akik a jelen törvényjavaslat kihirdetésének napjáig 5 éven belül nevezettek ki. Javasolja, hogy azok a közalkalmazottak, akiknek nagyobb vagyonuk van, a természetbeni ellátásban, más illetményeik megtartása mellett, ne részesüljenek. A törvényjavaslatot általánosságban elfogadják.

Erekly Károly személyes kérdésben szólal fel és reflektál Szilágyi Lajosnak.

Hegyeszalmay Lajos kereskedelemügyi miniszter a südőipar szabályozásáról szóló törvényjavaslatot terjeszti be és kéri annak kiadását a közgazdasági és munkaügyi bizottságnak.

Ezután Szilágyi Lajos emelkedik szólásra. Ami a tisztviselők ellátásáról szóló törvényjavaslatot illeti, osztja Hornjanszky véleményét. A kormány igen szeret beszélni baloldarról a Károlyi korszak visszatéréséről. Óva inti a kormányt, hogy e javaslatlal ne utánozza a Károlyi korszakot, — amikor a rendőrtisztek fizetésének a javításánál kevesebbet tesz, mint az alantosoknál. Nem szabad a legénység illetményét úgy megállapítani, hogy a rendőr csapatitizteket föltre tegye. — Hogy mindamelllett a rendőrlégénység el van keseredve, az egyenesen a kormány büne. A kormány mulasztását bizonyítja az a körülmény, hogy a rendőrség létszáma ma sem állandó. Tény az, hogy a rendőrség kötelékében a menekültek kivételével silány anyag van. Többnyire munkanélküliek pályáznak oda, akik csak ideiglenesen helyezkednek ott el. Különösen a nőtlen rendőrlégénység

szükölködk anyagiakban. A hadviselt közalkalmazottak a törvényjavaslatban a legnagyobb mellőzésben részesülnek.

Egry Nagy János: A törvényjavaslat nem hozza mindazt, — amit a tisztviselők kívánnak, — azonban azt, hogy a javaslat szemfényvesztés, nem lehet mondani. Csak azt az egyet kifogásolja, — hogy az állam a forgalmi adó felemelésével hozta összefüggésbe. A vármegyei és városi tisztviselők régi óhaja, hogy fizetésüket az állami tisztviselőkével egységesítsék. Erre vonatkozóan a pénzügyminisztertől megnyugtató választ kapott. Azt várta volna, hogy ez a javaslat teljesíti a nyugdíjasoknak is azt a kérelmét, hogy a segélyüket 200%-al felemeljék és hasonlóképen szeretné azt a kérelmet is megvalósítva látni, hogy azok a tisztviselők, akik elszakított területen vannak, nyugdíjukat megkapják az államtól. Nagy sérelem az, hogy állami ellátásban részesülnek vagyonnal rendelkező jómódu tisztviselők is. A pénzügyminiszter erre vonatkozólag kijelentette, hogy a vagyonos tisztviselők ellátását pénzben fogja megváltani. Azután foglalkozik az elbocsátásokkal. Kéri, hogy csak a vagyonos tisztviselőket bocsássa el, erre vonatkozólag két határozati javaslatot nyújt be.

Fáy Gyula után Budaváry L. kifejti, hogy a tisztviselők maguk is tudják, hogy az állam nem tud olyan fizetést nyújtani nekik, amely a mostani lehetetlen árdragulással versenyt tudna tartani. Azonban arra kell törekedni, hogy olyan megélhetési módot nyújtsanak nekik, amely őket a pusztulás kariaiból kiragadják. A kis egzisztenciák és kispolgárok gyermekei nem fognak egyetlen tanulmányokat végezni, hogy tisztviselői pályára lépjenek és épen ezért megint azok fognak előtérbe lépni, akiknek pénzük és összeköttetésük van. Felolvassa a szegedi egyetemre vonatkozó statisztikát, amely szerint a jelentkezett és felvett egyetemi hallgatók között a zsidók száma a nagyobb. Nem áll tehát az, hogy a zsidóknak nincsen tág terük az érvényesülésre és így nem kell félni attól, hogy a zsidóság kénytelen elhagyni az országot. Az elbocsátottaknál annak az aggodalmának ad kifejezést, hogy azokat bocsátják majd el, akik a legtöbbet és a legjobban dolgoznak. A létszám csökkentésének a tanítókra való kiterjesztése a legnagyobb veszély volna, mert ha el is helyeznének minden tanítót, még akkor is tanítóhiány volna az országban.

Több szónok nem lévén, elnök az általános vitát berekeszti és 5 percre felfüggeszti az ülést.

Szűnet után Kállay Tibor pénzügyminiszter válaszolt az általános vita során elhangzott beszédekre. A tisztviselők anyagi helyzetének javításánál mindenestre fedezetről kellett gondoskodni. A kormány előtt két dolog állott, vagy a pénz inflációjával fedezni a kiadásokat, amely természetesen a pénz leromlását vonta volna maga után, a másik pedig, hogy bizonyos adókkal iparkodjon az állam megszerezni a fedezetet. Erre nézve legalkalmasabbnak mutatkozott a forgalmi adó. A forgalmi adó nemcsak azt célozza, hogy a tisztviselők anyagi helyzetén javítsunk, hanem újabb terhek fedezésére akarja a bevételeket fokozni.

Elnök ezután napirendi indítványt tesz.

Friedrich István a legnagyobb sajnálattal nem fogadja el az elnök napirendi indítványát és azazal szemben az 1888. évi III. t.-c. 29. §-ára való hivatkozással azt indítványozza, hogy a Ház oly irányu határozatot hozzon, hogy a kormány jelenjék meg a nemzetgyűlés előtt és feleljen arra az általunk előterjesztendő kérdésre, hogy mit hajlandó abban az esetben tenni, ha a választójogi javaslat nem emelkedik törvényerőre.

Bethlen István gróf miniszterelnök ellenzi a Friedrich által tett indítványt, mert nézete szerint nem jött el annak az ideje, hogy a kormány oly nyilatkozatot tegyen, amelyben nemcsak egyedül ő a döntőfaktor, hanem az összes alkotmányos tényezők. Nem tartja elérkezettnek az időt arra azért sem, mert a kormány mindent megtett, még pedig elvei feladása árán is, abból a célból, hogy a választójogi tárgyalása lehetővé váljon. Nem a kormányon mulik, hogy ez lehetetlenné válik.

Rassay Károly felszólalásában megállapítja, hogy ha megegyezés nem jön létre, nem az ellenzék terhel a felelősség. A miniszterelnök ur azt mondja, hogy nyugodtan fogja megtenni azt, amit meg kell tenni és vállalja érte a felelősséget. Erre ő azt mondja, hogy a miniszterelnök ur arra az utra lépett, amely a forradalomra vezet. A miniszterelnök ur könnyen teheti ezt, mert neki két hazája van és még nem döntött, hogy melyiket teszi magáévá. — (Nagy zaj a kisgazdapárton.) — Kérde, hogy mikor jön el annak az ideje, hogy a miniszterelnök kinyilvánítsa, hogy mi történik február 16-a után?

Bethlen István gróf miniszterelnök röviden válaszol a Rassay Károly által felhozottakra.

Szilágyi Lajos arra a kijelentésre, hogy az ellenzék hónapokig húzta az indemnitási vitát, kijelenti, hogy az ellenzék nevében folytatott tárgyalásokat a miniszterelnök ur helyettesével és felajánlotta, hogy amint a választójogi javaslatot beterjesztik, azonnal lebeszakitják az indemnitási vitát, azonban a választójogi törvényjavaslat mindezek dacára csak a legutolsó napokban terjesztették be.

Bethlen István gróf miniszterelnök kijelenti, hogy nincs kétség aziránt, hogy az ellenzéki felszólalások során voltak olyan hangok is, hogy abban a percben, a mikor benyújtja a választójogi javaslatot, leszerelik az obstrukciót. De ezek csak egyes hangok voltak. Hogy pedig még az is mennyit ér, mikor az ellenzék uniszono tesz ajánlatot, éppen Szilágyi Lajosra hivatkozik, aki kijelentette ma a Ház elnökének, hogy az ellenzék tárgyalhat, amit akar, ő a harcot be nem szünteti.

Ezer vaggon rozsliszt, százötven vaggon bab kivitelét engedélyezték.

Budapest, február 9. Az Országos Közélemezési Tanács kiviteli és behozatali albizottsága esütörtökön délután ülést tartott, amelyen Szabó Alajos, a Statisztikai hivatal elnöke elnökölt.

A bizottság elsősorban a rozsliszt kivitelének ügyével foglalkozott és ezer vaggon rozsliszt kivitelét engedélyezte.

Azt, hogy kik és milyen feltételekkel kapják meg a kiviteli engedélyt, az illetékes miniszteriumok az érdekeltségek bevonásával fogják megállapítani. Ezenkívül a bab kivitelének ügye foglalkoztatta a szakbizottságokat. A bizottság 150 (százötven) vaggon kivitelére hozott javaslatot.

A Ház többsége az elnöki indítványt fogadja el.

Szilágyi Lajos beszédében azt mondja, hogy ezt a nyilatkozatot csak a személyére vonatkoztatta.

A Ház többsége az elnöki indítványt fogadja el.

Tomcsányi Vilmos Pál igazságügyminiszter betérjesztte ezután a beteg honvédelmi miniszter helyett, a trianoni békeszerződés katonai rendelkezésében foglalt egyes utalmak és korlátozások végrehajtására vonatkozó törvényjavaslatot.

Ülés vége 3 óra 15 perckor.

Az osztrák-magyar egyezményt aláírták.

Bécs, február 9. Bánffy Miklós gróf magyar külügyminiszter és Knobloch osztrák követ tegnap aláírták az osztrák-magyar kereskedelmi egyezményt.

SZÍNHÁZ

A Csokonai-színház műsora:

Hétfőn: Ripp-Ripp, op. 3 felvonásban, A) bérlet.

Pénteken: Ju-Shi, bérletszűnet. Szombaton: Naplemente C) bérlet. Vasárnap délután: Lili, operette 3 felvonásban.

Vasárnap este: Vörös talár, színmű 4 felvonásban.

Az opera-est hétfőn, 13-án okvetlen meg lesz tartva a Zenedében, Budanovits Mária és Ocskay Kornél közreműködésével.

Molnár Ferenc diáktörténete: a Pál utcai fiúk péntek, szombat, vasárnap kerül bemutatásra a Vigszínház mozgóban. A hírneves kitűnő filmjudo, amelyet Balogh Béla rendezett, városzerte nagy érdeklődést keltett.

Lilike kalandja, énekes, táncos mozikécs, amelyet Harmath Imre irt és Deésy Alfréd rendezett. Zenéjét Losonczy Dezső irta. Hétfőn, kedden kerül bemutatásra a Vigszínház mozgóban. A szinpadí főszereplők: Hollay Kamilla, Dán Norbert és Mihó László lesznek. Jegyelővét.

Selymek legolcsóbban

Frank Sándor női divatházában Piac-utca 42. sz. Pannónia szálló alatt

KÖZGAZDASÁG

Milyen árakon kelnek az ingatlanok?

Salánky Sándor és neje Győri Eszter (Katz-telep) veszik a Kut-utca 100. sz. a. házastelket, beköltözhető utcai 1 szobás lakással. Szepesi Sándor és neje Vizer Erzsébet (előbb Kut-u. 100., később Ujkert, I. járás, Lehel-utca 37.) debreczeni lakosoktól 70,000 koronáért. — Weiner Samu és neje Róth Mária (Hatvan-utca 42. sz.) veszik a Hatvan-utca 42. és Reáliskola-utca 2. sz. sarokházat ötv. Harangi Sándorné Kállai Erzsébettől (Hatvan-utca 42.) 230 ezer koronáért. — Kovács József adóhivatali főtiszt és neje Kövessy Ilona (Berecsényi-u. 36.) veszik a Homokkert, Harsányi Gusztáv-u. 25. sz. házat, beköltözhető lakással, 145,000 koronáért Gössl Jánosné sz. Petri Erzsébettől (Harsányi Gusztáv-u. 25.). — Bagdi István és neje Szigeti Margit (Nagy Pál-u. 11.) veszik a Kuruc-utca 110. sz. házastelket 20,000 koronáért a Gazdasági Takarékpénztár r.-t.-től. (A szerződés kelt 1921 augusztus 24.) — Grósz József és neje Horovics Szerén (Hatvan-u. 72.) veszik a Hatvan-utca 72. sz. házastelket 250,000 koronáért Leitner Béla és neje Csenyri Margittól (Bethlen-utca 41.)

Budapesti sertésjelentés. Szabad vásári maradvány 1521, érkezett 105, eladatott 52. Árak: zsír sertés fiatal nehéz 82-83, könnyű 60-80. Zárt vásárra nem érkezett és nem adatot el semmi.

Választmányi ülés. A Polgári és Gazdakörben vasárnap délelőtt 10 órakor választmányi ülés lesz, mely hivatalosan a délután 3 órakor tartandó közgyűlés tárgysorozatát előkészíteni.

Új törvényszékieleg bejegyzett cégek Debreczenben. Egyéni cégek: Jónás Albert kereskedelmi s borügynök, Varga-u. 34., cégtulajdonos Jónás Ábrahám Albert. Turul banküzlet, cégtulajdonos Reinitz Béla bankbizományos, — Király-u. 2. Farkas Áron vas- és szerszámú kereskedő, Csapó-u. 18. Bleyer Andor mindennemű mezőgazdasági termény nagybani és kiskisbani adásvétele és közvetítése, Hatvan-u. 22. — Vidéken: Hajduszobozslón: Aufferber Géza tűzifa és építési anyagok kereskedése nagyban és kiskisbani.

Kényszeregyezés. A debreczeni királyi törvényszék közhírré teszi, hogy özvegy Blattner Józsefné Csapó-utca 1. szám alatti kereskedő csődön kívüli kényszeregyezési ügyében az egyezséget jóváhagyó végzés jogerőre emelkedett így a bíróság az egyezési eljárást befejeztnek nyilvánítja.

Ismét döglök a baromfi. A nagy hideg és havazás dacára Debreczenben újból feltámadt a baromfi-pest. A tyúkólak vadám lakói este még beszédesen térnek aludni, reggelte 5-6 dögölve marad az ölben. Sőt a vigan csacsogó rucákat a vizes vályu mellett éri el a balsors és a gyors havazás odalepi őket, a gazda csak hosszas kutatás után találja meg a veszteséget. Szükséges volna már, hogy e nagyon inficiált területeken radikális eszközökkel megvédjék a Tiszántul aprómarha állományát.

Kitűnő férfi fehérneműek FRANK EDÉNÉL.

Korpautalványokat ad ki ismét a debreczeni Gazdasági Egyesület tagjai részére. Utalványok a korpa árának lefizetése ellenében az egyesület titkári hivatalában, Piac-utca 61. szám, vehető át.

Csődnyitás. A debreczeni kir. törvényszék mint csődbíróság közhírré teszi, hogy Polyánszky Orest debreczeni törvényszékieleg bejegyzett tűzifa és szénkereskedő ellen a csődöt január 31-én megnyitotta. A csőd kiterjed a közadós bárhol található ingó s a magyar állam területén található ingatlan javaira. Csődbiztos: dr. Kovács Elemér kir. törvényszékieleg jegyző, tömeggondnok dr. káposztás-szenmiklósi Nagy Zoltán ügyvéd, helyettese dr. Szűcs Géza ügyvéd. Hátarnap a követelések bejelentésére április 10., felszámolás tárgyalás április 24., délelőtt 9 óra; a csődválasztmány megalakítása április 29., délelőtt 9 óra, mindkettő a csődbiztos hivatalos helyiségében (Deák Ferenc-utca 18., I. emelet, törvényszékie palota).

Elismert legizlesebb

Kalapok Nyakkendők Fehérneműek

meglepo olcsón kaphatók

Herman és Friedman

fehérnemű készítőik divatüzletében, Piac-utca 10., Bikával szemben

Tájékoztató.

Február 11. Veres Kereszt bálja a Bika disztermében.

Február 11. Postás-bál a Royalban.

Február 12.: d. u. 6 óra. A debreceni nyomdászok nagy álarcos bálja a Margit fürdő disztermében.

Február 12. DKASE álarcos bálja a Bika disztermében.

Február 18. Kékek Klubjának bálja a Bika disztermében.

Február 19-én az önálló női szabó iparosok táncmulatsága a Bikában.

Február 25-én Szepessy Ferenc táncvizsgálója az Arany Bika disztermében, táncmatinéval egybekötve.

Legszébb tánc, a shimmy, eredeti francia kiadásban Le grand succes Marionette's címmel kapható 208 koronáért a „Méliusz” könyvkereskedésben.

Oláh Gábor új regénye, a Fekete angyal megjelent és kapható 82 k-ért a Méliusz könyvkereskedésben.

● HIREK ●

Gusztli imája.

Két kis unokaöcsém van nékem. Mindkettő helyre kis légy. Egyik sem esett a fejére s e mellett szorgalmasak is. A *Bandi* már a negyedik elemibe jár. Elmélázó, jószívű, szófogadó gyerek. Mondhatnám költői lélek, aki minden benyomás iránt fogékony. A *Gusztli* egy teljes évvel fiatalabb: a harmadik elemi osztály tanításait gyűjti. Eleven, határozott, találékony, gyors észjárásu. Apjuk, az én bátyám uram, tőri a fejét: melyiket írassa be a gimnáziumba, melyiket a reálba. Mert aki a gimnáziumba kerül, abból ur is lehet. A másik csak apja mesterségét fogja követni: korcsmáros lesz.

Az én nevelési módszerem az önállóságra való szoktatást célozza. Bár már többször értsemre adták, hogy eredeti gyermeknevelési teoriámmal először fiaimnál kísérletezzem. Ilyenek hiányában mégis sikerült keresztül vinnem, hogy a *Bandi* és a *Gusztli* imádságaikban nem sablonos, betanult szöveget használnak, hanem Istenhez szóló fohászait aktuális kívánságaik alapján maguk kötelesek megszövegezni.

Tegnap este könyveimbe temetkezve hallottam, hogy *Bandi* — nyilván fehér ágyacska előtt térdepelve — a szomszéd szobában így imádkozik:

— Jó Istenkém! Nagyon kérek, hogy anyuka a szanatórium-ból mennél hamarabb hazatérjen és hogy legalább tíz kilót hízzék. Muljék el apuka rossz kedvé és az étterem legyen vendégekkel mindig egészen tele. A szakácsné ne pazarolja a zsírt, mert apuka ezért nagyon mérges. — Legyen megint szép havas idő, hogy kiszánkázhassunk a Nagyerdőre. És holnap kapjak egyest a tanító urtól. Amen!

Most *Gusztli* következett, akinek imája így szólt:

— *Deltó! Amen!*

Ezek után most már kétségtelen, hogy nagybácsi befolyásom teljes súlyával azon leszek, hogy *Gusztli* kerüljön a reálba. Onnét a kereskedelmi iskolába kell lépnie, hogy tíz év múlva gyakorlati szellemét az apai üzletben kamatoztathassa.

N. A.

Magyar hangverseny. A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége charitatív és kulturális céljai szolgálatában f. é. február hó 21-én este a Zenede disztermében magyar hangversenyt rendez. Az estélynek különös érdekességet ad, hogy Budapestről a magyar zene kiváló művelőit sikerült ez alkalomra megnyerni. Uray József nyug. kir. ügyész, ki Aradon egy évtizeden át működvelő magyar zenekart vezényelt s most a fővárosba menekült: fog felolvasást tartani a magyar zenéről s kiváltképpen arról, hogy a magyaros cigányzenét hogyan lehet zongorán visszaadni. Előadását illusztrálni is fogja Uray Margitka zongora virtuóz leánykájával, ki előbb szólót, azután az előadóval négykezes darabokat, — mind megannyi magyar nótákat

A németországi sztrájk véget ér.

Berlin, február 9. Ma reggel valamennyi városi üzembem megkezdtek a munkát. A sztrájkolók tökéletes kudarcot vallottak és a legesekélyebb eredményt sem érték el. Veregségüket legfeljebb az enyhíti, hogy a városi tanács eltért korábbi intézkedésétől és a sztrájkolókat megint munkába állítja azokon a helyeken, amelyeken időközben nem állítottak be munkanélkülieket. A közönség körében igen nagy az elkeseredés, mert sem a háboru alatt, sem a forradalmak alatt Berlin nem élt át olyan kellemetlen napokat, mint mostanában. A sztrájk vezetői hihetelen terrort fejtettek ki a dolgozók-

kal szemben. Ezeket megtámadták, megverték és üldözték. A sztrájkot a technikai szükség, segítség törte le. A sztrájkvezetők csak akkor engedte amikor már látták, hogy az elsőrendő életszükségletekről gondoskodó üzemeknek munkáját, az élelmiszer felhozatalát és a vasuti forgalmat nem tudják megakadályozni.

Az orosz agitáció s az orosz pénz igen nagy szerepe játszott a sztrájk alkalmával. A sztrájkolók körében igen nagy a levertség. A szocialista lapok bevallják, hogy a sztrájk tanúsága szerint, ha a poigárok erősen összetartanak, az általános sztrájk nem járhat sikerrel. (MTI.)

fog bemutatni. Velök jön a fővárosból dr. Keszler Ede, az aradi színház egykori országos nevű drámai színésze, ki mint menekült, jelenleg budapesti kir. ügyész. Páratlan erővel és szépséggel irredenta költeményeket fog előadni. Az estély programját helyből Havass Gáborné ének-számai, valamint dr. Szilágyi Imre cigányzenével kísért magyar notái fogják kiegészíteni s oly magas nivóra emelni, amilyenben a debreceni közönségnek része aligha volt. A jegyekről s egyéb részletekről később hirtadással leszünk.

A főorvos helyiséget kér. Tüdős Kálmán dr. tisztí főorvos beadványt intézett a tanácshoz, a melyben kérte, hogy részére a városházán két szobából és előszobából álló hivatali helyiséget utaljanak ki, mert ezidőszentén saját lakásában tartja a hivatalt s ezzel két szobát a saját családjától vesz el. A városi tanács méltányolta ugyan a főorvos kérését, de napirendre tért felette, mert a hivatalok részére egyáltalán nem tud helyiséget adni s így a főorvosi hivatalnak sem.

A Székely Társaság propaganda előadása a Máv. gépjavitó műhely éttermében. Február 12-én d. e. 11 órakor a Székely Társaság propaganda előadásainak újabb szakaszát nyitja meg a Máv. gépjavitó műhely éttermében, melyre felhívjuk a városban lakó érdeklődő közönség figyelmét is. A városnap propaganda előadásnak műsora a következő: 1. Nyitány. Játssza az „Egyetértés” zenekara. 2. Szaval Peleskey Sándor hittan-hallgató. 3. „Az elszakított Erdély” címen előadást tart dr. Tankó Béla, a Székely Társaság

választmányi tagja. 4. Ének. Az „Egyetértés” működvelő társaságtól. 5. Játsszik az „Egyetértés” zenekara. A terem kellemesen fűtve lesz. Belépődíj nincs, azonban adományokat a menekült gyermekek és a társaság propaganda alapja javára köszönettel fogad az elnökség.

Bernolák a lakbéremelésről. Budapestről jelentik: A Lakók Szövetsége Giesswein Sándor elnök vezetésével ma délben megjelent Bernolák Nándor népjóléti miniszter előtt. Forra Sándor főtitkár ismertette a lakók kívánságait a készülő lakásrendelettel kapcsolatban. Bernolák népjóléti miniszter a következőket válaszolta: — A küldöttségen keresztül megnyugtatón óhajtom a lakók nagy táborát aziránt, hogy a lakbereknek tulságos emeléséről semmi esetre sincsen szó. Semmi körülmények között sem lehet a házbér más, mint az 1917. évi lakberek háromszorososa. Az orvosok, ügyvédek, mérnökök hivatalukhoz szükséges helyiségei nem esnek a luxus lakások kategóriájába. A lakáshivatal megszüntetésére irányuló indítványt szerelné teljesíteni, de itt is bizonyos átmenetre van szükség.

A városi fürdőbe mégis el lehet menni. Kondor Kálmán főszámvevő és Csűrös Ferenc dr. tanácsnok bejelentettek tegnap a tanácsülésen, hogy a nagyerdei fürdő ma is akadály nélkül megközelíthető, az odavezető ut ki van takarítva és a fürdő jól fűtve mindig rendelkezésére áll a közönségnek.

Egy postai kézbesítő a törvényszék bejáratánál egy doboz express csomagot elveszített. Piac-utca 32. sz. alá volt címezve Róth Rózi névre. A becsületes megtaláló, ha a 2. számú hivatalba beszolgáltatja, illő jutalomban részesül.

Gazdalányok — nevelőben. Ősi magyar szokás volt, hogy vidéki remzetes asszonyok leányaikat nevelőbe adtak nagyvárosba egy-egy híres-nevezetes nagyasszonyhoz, hol is illően kipallérozódtak, kiművelődtek. Érdekes jelenség, hogy ez a régi magyar szokás feléledt. A falusi gazdák egymásután iratják be leányaikat lánynevelő intézetekbe, sőt egyes uri asszonyokhoz aujuk be nevelőbe — természetbeni ellátás mellett. A környezethől kivágyás, a tudás, jó módor utáni szomjuság első jele a magasabb kultura megszerzése vágyának. A gazdasági lehetőségekkel jár ez s bár egyesek parvenüségek fogják nevezni, mi örülünk neki. Bár lenne már gazdasági egyetemünk, hogy minden kisgazda-fiu is felsőbb iskolát végezne. A tudás hatalom s az elszakított területeket azzal fűzhetjük legjobban magunkhoz, ha magasabb szellemi nivót mutatunk. A falunak módjában áll, hogy élvezze a város felgyűjtötte szellemi kincseket. Hisszük azt is, hogy gazdáink szobáját nem német és cseh szinnyomatok, hanem magyar festők eredeti rajzai fogják díszíteni s a könyvszekrény sem fog hiányzani. A gazdalányok nevelőbe járása, dicséretre méltó, felújított ősi szokás, ut a felé a szebb világ felé.

Nincs tej. A nagy hófúvások következtében a tanyák teljesen el vannak zárva a várostól. Szekér se nem megy, se nem jön. A minden napi árucikkek kinrekedtek a tanyán. A fogyasztás pedig az itt rekedt temérdek utas miatt sokkal nagyobb, mint máskor. A hiány már az amugy is szűkösen levő tejben mutatkozik erősen. A kávéházakban, tejivókban tejet vagy tejes kávé nem lehet kapni. Ez a hiány napról-napra erősebben érezhetőbb lesz nem csak a tejben, hanem más élelmicikkekben is. Ha a hó és szél eláll, még ugy is kell egy-két nap, míg a havat ugy letapossák, hogy minden nagyobb akadály nélkül lehet közlekedni.

A városban mindenki a DKASE február 12-iki (vasárnapi) nagy álarcos báljáról beszél és ezen nagy érdeklődést megértjük akkor, ha tekintetbe vesszük a bál szenzációs programját: a nagy karnevál felvonulást, „Jazz-Ban-da” kísérettel, a különféle ötletes jelmezeket, továbbá a hangulatcsináló jux-bazár, jósoló cigánysátor, karnevál áruház és egyéb érdekességeket, u. m. szépségverseny, konfetti csata stb., stb. A bálon kettős zenekar lesz, ugyszintén fűtött öltözőterem a jelmezesek részére! Külön meghívók nincsenek, miért is ezuton hívja meg a KASE rendezősége a nagy közönséget. Jegyek előre válthatók Müller H. és fia, Forgalmi illatszertár, Hermann és Társa cégeknél.

Férfi kalapok, sapkák, fehérneműek legolcsóbban beszerezhetők Frank Imrénél, Piac-u. 43.

A Közhasznú Munkáskert Egyesület tudatja a bérzőkkel, hogy a Szántó Győző-telepi bérletek befizetései e hó 8-tól 20-ig bezárólag, a Csokonai, Lilla telepek befizetései szintén ezen idő alatt teljesíthetők.

Megérkeztek a tavaszi idény női kalap újdonságai 60 szebbnél szebb változatban a Kalapüzemben, Piac-u. 9.

DKASE jégpálya — nyitva!!

Reggel öt óráig tart a

NYOMDÁSOK ÁLARCOS BÁLJA

Febr. 12-én Vasárnap

a Margit-fürdői Munkás-Otthonban.

Kezdeté este 6 órakor. Belépti-díj személyenkint 25 korona és a vigalmi adó. Lesz női szépségverseny. Konfetti és serpentin-csata. Jux-bazár.

Öngyilkosság. Szunyogh Sándor 22 éves fiatalember, Teleky-utca 92. sz. alatti lakos tegnap mellbelölte magát. Súlyos sebesülésével az Augusztá-szanatóriumba szállították, felgyógyulása kétséges. Tettének oka állítólag szerelmi bánat. A rendőrség még nem tudta kihallgatni.

Az opera-est hétfőn, 13-án okvetlen meg lesz tartva a Zenedében, Budanovits Mária és Ocskay Kornél közreműködésével.

Fodor Lily kalapszalonzásában legszebb tavaszi modellek nagy választékban. Átalakításokat elvállal. Tanulóleányokat felvesz. Piac-u. 58., IV. lépcső I. em.

Az izr. hitközség tagjai értesítetnek, hogy az immár közgyűlésileg meghatározott összegeket feltüntető 1922. évi kultuszadólajstrom a hitk. irodában közszemlére kitétetett. A kivetés elleni esetleges felszólamlások f. é. február 19-ig a felszólamlási bizottsághoz írásban benyújthatók.

Részeg ember a hóban. Kiss Péter napszámos tegnap éjszaka a dohánygyári nagyhíd és a vagongyár közötti úton tántorgott hazafelé részegen. A vaspálya mellett elhuzódó árok szélén megcsuszott, elesett és belebukott az árokba, ahonnan részegen már nem is tudott feltápáskodni. Szerencsére az ott őrt álló rendőr arra járt s észrevette a részeg embert, kiemelte a hóból, ahol már félig megfagyott. A mentők vitték a kórházba, hol életrekeltek.

Tegnap halottak. A debreczeni állami anyakönyvi hivatalban tegnap a következő halálozásokat jelentették be: Orosz János g. kath. 5 hónapos, Páskay János g. kath. 22 hónapos, Sallai Sándor református 9 napos, Berki József róm. kath. 28 éves, Schopper Gyuláné róm. kath. 43 éves, Amit József róm. kath. 12 éves, Tarián Teréz református 3 hónapos, Varga (utónevét nem kapott) fiú 1 napos, Török Jenő református 3 éves, Husi Gyula református 35 éves.

Villamos szakmába legkomplikáltabb munkákat legpontosabban készít és javít FÖLDVÁRI Debreczeni Első Elektrotechnikai gyár, Széchenyi-utca 55. Telefon 168.

SPORT

Hajdu Jenő, a DKASE agilis titkára — mint részvétellel értesülünk — súlyos betegen fekszik lakásán, a mosian gyakori influenzában. Orvosi vélemény szerint még napokig kell ágyban maradnia és egyelőre látogatót nem fogadhat. Reméljük, hogy rövidesen felgyógyul s folytatja a DKASE sportügyeinek intézését.

A DKASE korcsolyapályán a kemény tél kitűnő jeget teremtett a korcsolyázósporthoz kedvelők nagy örömeire.

DOLLÁRT
és más idegen pénzt, aranyat, ezüstöt
legelődrágábban veszek
SIMON GYÖRGY
Debreczen, Kossuth-utca 11.

Befúttá az utat a hó...

A tanyákról mozdulni sem lehet. — Farkast láttak a városban. — Talyigás-gőzerővel. — Kondoroson a hóba rekedt egy vonat. — A hovi har lehetetlenné tette a forgalmat. — Budapesten enyhe tél van.

Befúttá az utat a hó... A tanyákra a hóvihár óta Istenkiszérlés kiment. Haza is csak az jön, akinek a csizma szorítja a lábát. A jó gazda azt mondja, hogy „beesületes ember ilyen utban nem veri haza a jószágát.” A széles máti uton csak tapogatva lépést lehet jönni. Mindenütt sík hó. — Nincs most se töltés, se árok. — Nyom sehol. Az északi oldalon jön a szánka, de csak az árkon belül, a vetésen. A kis tanyák északi végén az ereszig ér a hó. Az ajtón is kiássák magukat az emberek. Távolságban min den hósvatag. A jószág alig bírja taposni a nagy havat, hogy enni-inni valóhoz jusson. Az aklos marhát egyenesen tönkretette ez a kegyetlen idő. Ezek a szegény állatok a telet fedetlen aklokban töltik. Az állatok esznek, az izikre feküsznek este. A tenger szarka, varju, héjja, a többi ragadozó és éneklő madár mind a tanyák közé szorul. Szörnyű nagy a nyomoruk, az éhség oly szelidde teszi őket, hogy kézzel meg lehet fogni. Még turkálni sem tudnak az óriási hóban. Az óvatos héját lapáttal ütik le a tanya gyermekei. Pedig a boldog nyáron a magas légben kovályog. A variu éhségtől összetörve léhull a fáról, a hideg elől az ablakba, bokrok alá huzódik. A gyermekhad diadallal fogdossa el és hamar lerántják róla a szemfedele: megfőzik, megeszik. Varjuhussal él most nagyon sok kinnlakó ember. A szarka már rava szabb. Rászáll az aklosmarha farára. A bilyog forradását, vagy frissen beheggedt sebét kopácsolja. A marha egy darabig türi, mikor kivágja és szakítja a véres huscáfat, bög, szalad előle, de nem tud védekezni a fenevad ellen. A vérre az éhes varjak is rászállnak a szegény jószágra, vágják, üzik, hajtják. De egymás iránt is ilyen kegyetlenek. Ha egy dögvarju leesik a fáról, a még eleve nek rárohannak és rögtön kegyetlenül szétvágják és felfalják. Tehát a szorult helyzet meghazudtolja a közmondást, mert nem csak a szemét vájja ki a csóka a csókának, hanem egyenesen meg is eszi a másikat. Hiába, az idők változnak!... De még a nyulak is szorulnak a szarkáktól és varjaktól. Ha észrevesznek egyet, üzik hajtják s addig kopácsolják, míg ki nem vágják a szemét.

Az újvárosi koták elindulnak, még ha esakányos fergeteg esik is, hátha még csak hó. A vonat nekik mellékes. Ha ezekérel nem jöhetnek, szánfára pakolják a portékát és a megszorult Debreczenbe viszik. A fázlódást, a törődést ugys megfizeti a városi kényelmeskedő fogyasztó. Ők s

megjárták. A lovak lába kifáradt a sok hotaposástól, nem bírják a kofákat. A kofák leszállnak, libasorban a szánkó mellett lábolkák a havat, még a kocsis is a szánka után ballag. A lovak lassú lépést jönnek, izzadnak, fáradtak. A utasok szótlanul, lehorgasztott fejjel tapossák a vastag hóréteget.

A városban tegnap is fázó, didergő emberek küzdöttek az utcákon a szembe, oldalról csapó hóporral. Az átjáróknál némfely helyen méteres havon kellett átgázolni és az emberek gondolkozva állottak meg a hatalmas torlaszok előtt, miként fognak azon áthalolni. A Nagytemplom előtt levő átjárónál egyáltalán nem volt utas az emlékkert vasrácsos kerítéve mellett az emberek csak úgy tudtak kitérni egymásnak, hogy a szembejövők közül az egyik belepert a méternyi magas hófalba.

A városi tanács tegnap ugyan elhatározta, hogy másnapra száz munkással fogja takarítani a havat, de a közbiztasági vállalat vezetője, Czékunagy Béla, aki minden energiájával igyekszik a bajon segíteni, kénytelen volt jelenteni a tanácsnak, hogy mindössze 30 napszámost tudott bebuválni. Természetesen ma nem lehet napszámost kapni miniszteri fizetésen alul, de viszont ilyen helyzet előtt állva s figyelembe véve azt, hogy az e célra fogadott napszámosoknak milyen keserves munkát kell végezniök, nem feltétlenül első szempont az, hogy azért nem fogadunk napszámost, mert a „rendes” mértékhez mérten sokat követel. Sokkal előbbrevaló szempont, hogy a gyalog és kocsiközlekedés biztosítva legyen s a bekövetkezendő olvadás idején ne legyen kénytelen Debreczen városi lakossága rossz cipőjében hokáig erő vízben s Debreczen gazdaközönsége kocsis és szán helyett csolnakokon járni Debreczen utcáin. A város csatornája sem fogja megbírni azt a rettenetes víztömeget, mely olvadás esetén leleszakad a csatornaszemekbe.

A nagy hófuvást — akármenynyire panaszkodnak is a városiak — legjobban a tanyákon érzik meg.

A tanyai ember ki sem tud mozdulni s ott, ahol a cselédségnek megfelelő élelme nem volt s a gazda sem lakik künn, valósággal nélkülöznek már az emberek.

De nem igen mernek a tanyákról elindulni a farkasok miatt sem, amelyek most már mind gyakrabban merészkednek el a tanyaházakig és veszeveztetik az emberek és állatok életét.

Az erdőkből kiszoruló farkasok élelem hiányában beszorulnak a lakott helyek közelébe és bemerészkednek a városba is.

Természetesen csak egy-egy eltevédt ilyen állat kborog el a városig, ami nem jelenti azt, hogy a farkas lömegesen, vagy meg egyesével is bemerészkedjék a városba. Mint ritkaság azonban az is megcsik: Így tegnap szerencsés esütörtökre virradó éjszaka valószínűen a temetőn át, egy farkas bekerült a városba is.

A Pacsirta-utcán didergő rendőrörszemmel került szembe egy ilyen féreg, amely neki is támadt a rendőrnek, aki erre revolverét rántotta elő s kétszer rálőtt a farkasra. A lövésekre a farkas futásnak eredt, a rendőr erre üldözni kezdte az állatot, amely azonban visszamenekült temetőbe.

A temető maga is hozzájárulhatatlan most. Tegnap már panasz is érkezett a főnácshoz, hogy a temetéseknél a legnagyobb bajok vannak a hófuvás miatt. A temetőbe ugyanis nem lehet behajtani a gyászkoocsival és a koporsókat nem lehet a megásott sírhoz vinni.

Panaszkodnak a városházán a hó miatt. Ugyanis a városházán mindössze két napra való fa van még és az preskerti faraktárba nem lehet kocsival kimenni s így természetesen nem lehet onnan fát szállítani.

Még a város peres ügyei is megérik a nagy hófuvást. A városnak most volt egy tárgyalása Budapesten a kir. kuriánál, Horváth András ingatlanataadás perében kellett volna Miszty Károly dr. th. ügyésznek megjelenni a kir. kurián a város képviseletében, — azonban a hófuvás miatt nem mentek a vonatok és Miszty Károly dr. sem menetelt föl Budapestre.

A nagy hideg s a nagy hófuvás életáldozatot is követelt már és majdnem öngyilkosságnak is lett az okozója. Egy fiatal talyigás, a 7-es számú talyiga tulajdonosa, Tóth János, két liter bor bevétel után meglehetősen részegen hajtott a monostorpályi-úton. Lován valószínűen nem velt téli vasalás s így a szerencsétlen aiat megcsuszott s felfordulva beleesett az árokba a talyigával és talyigással együtt. Nagysokára vették észre a balesetet az arra járók, akik azonnal jelentették a mentőknek, kik a tűzoltókkal együttesen siettek ki a baleset helyére. Azonban nem tudták megközelíteni a baleset helyét kocsival és így a majdnem embermagasságnyi hóban gyalog küzdöttek a talyigáig. Két órai keserves munka után tudtak csak kiemelni a talyigát, a talyigást s a lovat, amely — szegény pára — akkor már meg volt fagyva. A talyigás, Tóth János azonban még élt és még mindig volt valami maradéka benne a két liter alkohol hatásának. Bevitte a rendőrségre, ahol elmondta, hogy ő a nagy felfordulás után kitűdött evickélni az árokból, meg is próbálta, hogy a lovat is kiemelje, de ez nem sikerült.

— Amikor — mondta — láttam, hogy nem tudom kiemelni s odafagy szegény lovam, elkiseredtem és én is odafeküdtem mellé, hadd faggyunk meg együtt.

Szokol árak emelkedése ellenére is olcsón vásárolhat
Feldheim és Weisz
posztóáruházában Placz-utca 73-ik szám.

A rendőrséget nem hatotta meg ez a keserűség és nyolc napra lecsukta Tóth Jánost.

*

A legnagyobb probléma a hófúvás okozta bajokban a vasúti közlekedés kérdése.

A vonatok három, négy segédgéppel sem tudnak közlekedni s a motorlászokból kiszabadítani nem lehet azokat

A hatalmas hóhegyekkel szemben hóékeivel sem tudnak utat törni a gépek.

Legnagyobb bajban voltak a Kondoroson elakadt vonat utasai, akik kedd óta voltak fűtetlen kocsiiban. Az utasok végre is ott hagyták a vonatot és a közeli tanácsokba mentek, ahol szívesen látták őket. De csakhamar a nagy tömeg ember felette az élelmiszereket. Nehány bátor ember bejött, bevergődött a nyolc kilométeres, rettenetes uton Debreczenbe s itt a hatóságoknál kérte, hogy kocsikat, szánokat adjanak, hogy kiszabadítsák az utasokat a fagyos fogságból. Az államrendőrség is érdeklődött a dolog iránt és Komlóssy Pál rendőrtanácsos kiadta az utasítást, hogy ha karhatalmi segítséget kérnek, akár 50-60 ember is, rendelkezésre kell bocsátani. Az előjárásról pedig már megtették az intézkedéseket, hogy az 1890. évi I. t.-c. alapján, amely árvíz és hófúvás esetére a közérő ki- rendelésére ad jogot a hatóságnak, közérővel rendeljenek ki az utasok kiszabadítására. — Erre azonban már nem került a sor.

A Máv. debreczeni állomásfőnökségének közlése szerint ugyanis a nyirábrányi szerelvényt, ez ugyanis a kondorosí vonat, éjszakára bevontatják Debreczenbe, miután

már négy segédgépet ki- ki érte és mind a négy gép künnekedt.

Az utasok azonban már mind elhagyták a vonatot és vagy visszatértek a közeli indulóhelyükre, vagy bejöttek Debreczenbe. Csupán egy csendőrolezredes és Uray báró, aki megbetegedett, vannak még künne, de ezek sem a vonaton, hanem a kondorosí kastélyban vannak.

Rendkívül nehéz a helyzete a Nyíregyháza - gorogszállási vonalon megrekedt vonatnak, amelyet legerősebben temetett el a hó.

Ezen a vonalon ugyanis 4-5 méter magas a hó s e hóhegyeken keresztül törni semmiféle géppel nem lehet.

A debreczeni állomásra ezidő szerint csak egy budapesti vonat — nem futott, — hanem vándorogott be, az amelyik Kisujszálláson és Hajduszoboszlón vesztegelt s amelyik kedden este indult Budapestre. Ez csütörtökön délelőtt érkezett az állomásra. A vonat teljesen be volt fagyva. Ezt a vonatot a késő esti órákban indították utba vissza Budapestre, de természetesen teljesen bizonytalanul az iránt, hogy hány nap múlva érkezik meg Budapestre.

Azt a budapesti vonatot, amelynek szerdán délben kellett volna megérkeznie, csütörtök este tíz órára várták, illetve jelezték

Kiviteli piacot kell létesíteni Debreczenben.

Az oláh kormány újabb azzal a tervvel foglalkozik, hogy Nagyváradon egy nagy kiviteli telepet létesít. Ez a kiviteli telep piaca lenne mindazon áruciknek, melyet az oláh mezőgazdaság csonka hazánk felé exportálni tud, másfelől ide futnának be azok az árucikkek is, melyeket az oláhok tőlünk kénytelenek venni. Még ez csak terv, de gazdasági tekintetben nagyon megfontolandó. Debreczennek különösen elsőrangú érdeke vele foglalkozni.

A régmúlt időben Debreczen volt az a gazdasági centrum, — mely ellátta az egész Felvidéket, Lengyelországot áruval és keletre Nagyváradon keresztül Brassóig, Máramaroszigetén keresztül Bukovináig hatottak el kereskedelmi érdekszájai. Ma a kormány Nagytétényt favorizálja az állat- és állati termékek forgalmával, Budapestet a más áruk forgalmával. Rá sem gondol a kiviteli piacok decentralizálására. Csak tegyük fel, hogy a nagytétényi vásár továbbra is egyedüli kiviteli piac marad, akkor ha máramarosi vagy kassai fogyasztók akarnak zsirt, vagy ami Debre-

czennek mindig kurrens cikke volt: szalonnát venni, a debreceni portékát előbb Nagytéténybe kell vinni, ez 250 kilométer; — aztán Nagytétényből Máramaroszigetre vagy Kassára, ez újból 500 kilométer.

Igy meg kell drága pénzen utaztani a portékát néhány nagy bank kedvéért. Amde így a máramarosi fogyasztó nem jön Debreczenbe venni, hanem Váradra. Eltekintve attól, hogy így a tiszántuli termelő is megkárosodik, kárt val az állam is; de még nemzeti szempontból is óriási hátrány támad, mert az elszakított területek magyar lakosságát, — még a nemzetiségit is — első sorban gazdasági uton lehet hozzánk csatolni. Így a kormánynak, a Tiszántulnak, legelső sorban Debreczennek elsőrangú érdeke, hogy Nagyváradal szemben, a demarkációs vonalon innen, Debreczenben egy nagy kiviteli piac létesüljön. Egyes gazdasági tényezők már akcióba is léptek e tárgyban, de legerősebben a törvényhatóságnak kell sürgősen követelni a gondolat valóra váltását.

a debreczeni állomásra.

Az állomásfőnök kijelentése szerint

csak a vihar elávitával tudnak hozzálátni, hogy a vonalakat szabaddá tegyék. Akkor azonban teljes erővel látnak hozzá és 48 óra alatt ismét rendes közlekedés lesz az összes vonalakon.

Legfontosabb dolog, hogy a szél elálljon. Az állomásfőnök maga is künne járt a pályán és szemlét tartott, hogy a helyzetet megismerje.

A hófúvás okozta bajokon nem is lehet más eszközzel segíteni, mint kézíerővel. Hóéke nem segít semmit sem. Az állomásfőnökség Kondoros felé is 90 embert küldött ki a vonat kiszabadítására s ezek nyolc órai munkát számítva, napi 200 korona napszámot kapnak.

Budapest, febr. 9. A mára némileg szünetelő hóvihár kapcsán a Máv. igazgatóságának forgalmi osztálya a következő felvilágosítást adta:

— Általában a távolsági vonalak közül a debreczeniek és békéscsabaiak maradtak el. Debreczenből és Debreczenbe egyelőre nem is indulnak vonatok. A debreczeni üzletvezetőség területén, — különösen a nyírségen, a hóakadályok oly erősek, hogy a forgalmat teljesen be kellett szüntetni. A tegnapi nap folyamán be kellett szüntetni a debreczen-püspökladányi forgalmat is, úgy hogy ezidő szerint Debreczentől teljesen el vagyunk vágva.

Budapest, febr. 9. Budapest utcáin a hó igen kicsiny, a hideg két fok. Az idő borult, enyhe.

Budapest, február 9. A m. kir. államvasut igazgatóságának újabb értesítése szerint az országiszerte dühöngő erős szélvihar és hózivatar sok helyen a teher és személyforgalmat is megállította. A leg-

erősebb hózivatar és ennek következtében a legtöbb akadály Debreczen és Nyíregyháza környékén van.

Az egész Nyírségen megállottak a vonatok.

A békéscsabai vonalon szintén nagy hóakadályok vannak. Békéscsaba és Békéscsabad között a Bukarestből jövő közvetlen gyorsvonat Kurticsnál elakadt. Csak több órás késéssel részletekben szállították át Lökösházára. Lökösháza—aradi vonalon a románok a személyvonat forgalmat a nagy hófúvás miatt szintén megszüntették.

Felülfizetések az Ipartestület tancestélyén.

Az Ipartestület 1922. évi február 5-iki tancestélyén felülfizettek:

Dr. Milotay István, Schneider Mihály 1000—1000 korona, Németh Aladár 500 korona, Blatner Gyula, Horváth Gábor, Marx János, Toroczka Mihály, Boros Andrásné 300—300 korona, Koller Ferenc, Fazekas Henrik, Weisz Ferenc, dr. Varga Lajos, Sándor Aladár és fivére, Röllig Ede, Liener Béla, Székely Társaság, 200—200 korona, Krausz Ignác 240 kor., Kiss Imre 280 korona, Farkas Gyula 220 korona, Mandel és Schwarckopf 180 korona, Bardócz Ignác, Darkó Jenő dr., Kuhár László 150—150 korona, Veréb Lajos 500 korona, Grünwald Lajos 300 korona, Süvöltős Sándor, Hajdu Miklós, Magyarai Dezsőné 120—120 korona, Tóth Gyula cég, Szilágyi Lajos 140—140 korona, N. N. 120 korona, Varga Lajos 200 korona, Piros József 180 korona, Forrács István, Vadnai Márton, Gulácsi Gábor, Illés Ferenc, Részler és Dávid cég, Udvarhelyi Gyula, Griczmann Gyula, Hevelé Antal, Szabó Tihamér, Pikó József, Zoklits György, Hajdu Aron, Falusi Károly, Molnár Istvánné, Takács Péter, Kocsár Károly, Erdős István, Benedek Ferenc, dr. Gájássé János, Balogh Árpád, Horváth Ferenc, Guttman

Menyhért, Bajkai János, Kemény János, Imre János, Karikó János, Cziczó Lajos, Széll Gergely, Máthé Gyula, Riesz Kálmán, Wangor Antal, Szücs István, Vértési János, Varjas Pál, Weszely Antal, Sáfár Miklós, Soós András, dr. Radó Rezső, dr. Szatai Ferenc, Jóna István, dr. Ecsedi István, Skultétv Ferenc, Schwarcz Miklós, Varjassy Imre, Blaskovits Mihály, N. N., Neulander Andor, Glattstein Ignác, Király Imre, Németh Lajos, Alföldi takarékné, Fazekas Imre, Agod Béla, Katona József, Mándoki Ferenc, Weszely Antal, Ipar és kereskedelmi bank, Olchváry Zoltán, Komáromi Sándor, Asztalos István, Czippott György, Gyenes Antal 100—100 korona, Nagy László 90 korona, Ivanovits Antal, Gregor József, Fábrián József, Nagy József, Szücs Gergelyné, Dregán János 80—80 korona, Kovalovszki János, Lőrincz János, Pátel Károly 70—70 korona, Weisz Ede, Nagy Sándor, Végh Dániel, Krausz Lajos, Mónus István, ifj. Kiss Ferenc, Nagy Sándor, Venczel János, Sain Ferenc 60—60 korona, B Nagy József, ifj. Sarkadi Ferenc, Schwarc Armin, N. N., N. N., Kaplonyi György, Kraft József, Nagy Albert, Ungváry János, Györi Sándor, Kónya László, Friedmann csizmakereskedő, Schager Károly, Boczán Ferenc, Kovács Sándor, Engele Róbert, Muschinsky Sándor 50—50 korona, dr. Czeglédy Mihály, N. N. 60—60 korona, Szabó Sándor, Varga Imréné, Bagó Lajos, ifj. Szöllösi Sándorné, Balogh Sándor, Szabó Imre, Mázló József, Csukás Lajos, Vojta József, Szabó Gyula, Kárpóli Nádor, N. N., Szilágyi György, Szabó István, Préc Lajos, ifj. Killer Ede, Nagy N., Nagy N., Juhász István, N. N., Vaskó István, Hermann Róbert 40—40 korona, N. N. 43 kor., Kántor Lajos, Varga Lajos, Kovács István, Héros Sándor, Orosz Ferenc, Sóvágó Antal, Altmann Jenő, Albi Gusztáv, Kovács Zsigmond, N. N., N. N. 30—30 kor., Bihari István, N. N., Dobi Károlyné, Gombos György, Tőkés György, Prelovsky Antalné, Szőke Dániel, N. N., N. N., N. N., Adler Jenő, Neumann Armin, Piskolti Péter, Pávai József, Kállay Sándor 20—20 kor., Molnár István 20 kor., Kiss László, Tóth Imre, N. N., N. N., Fazekas Kálmánné, N. N., N. N. 10—10 korona, N. N. 5 korona, Balogh István 300 korona, ifj. Madar István 150 kor.-t.

IPAROSOK ÜGYEI

Iparunk és kereskedelmünk helyzetéről tart előadást dr. Radó Rezső kamarai főtitkár vasárnap, f. hó 12-én délelőtt 11 órai kezdettel az Uránia mozgó (Egyháztér 13.) fűtött helyiségében. Jegyek az Uránia pénztáránál 10 koronáért kaphatók. Tisztviselők, tanulók, alkalmazottak, katonák jegye 5 korona.

Uj iparendelvények. A városi tanács a következő új iparendelvényeket adta ki az alább írt díjak kiszabása mellett: Özv. Winkler Mórné saját készítésű fehérművelésű áruaitása 300 korona, Burdács János erdőmérnöki és gazdasági bizományi iroda 1000 kor., Igaz József takarmánykereskedés 500 korona, Friedmann József férfitiszabó 500 korona, Szuchán Róza női szabó ipar 300 korona, Tóth Lászlóné meleg tea csészéknént való eladása 100 korona, Szilágyi János zsidóipar ipar 300 korona, Hermann Mór cipész ipar 100 korona, Kovács Imre cséplés ipar 1000 kor., Kabai Imre ablaktisztító ipar 300 kor., Hunyadi László géplakatos ipar 300 korona, ifj. Madar István timáripár 1000 korona, Szentpéteri Miklós könyvkötő ipar 300 korona, Glariczter Lajos férfitiszabó ipar 500 korona, Jeszenszky Andor

kozmetikai, fényképészeti, kötszer és betegápolási szerek kereskedése 1000 korona, Páskuj József férfiszabó ipar 500 korona, Licht Bernát órás és ékszerész ipar 1000 korona, Lovas József fürdőipar 500 korona, Turay Frigyesné játékkártya kereskedés 200 korona, Tóth József kádár ipar 200 korona.

Árdrágítók a bíróság előtt.

Amikor a szerelő és kofa árdrágítanak.

A debreczeni törvényszék uszorabírója tegnap két árdrágítási esetet tárgyalt, amelyeknél Visky Sándor kir. törvényszéki bíró volt az elnök és Balogh István ügyész a vád képviselője.

Az első vádlott Mészáros János szerelő volt. Mészáros az elmúlt évben Hegedüs Béla dr. ügyvédnél egy gázkályhát javított ki, — mert az befagyott és ki kellett olvasztani. Ezért a munkáért 2200 koronát számított föl. Hegedüs Béla kifogásolta ez összeget és az árvizsgáló bizottságnál föl is jelentette. Az árvizsgáló bizottság tárgyalva a kérdést, megállapította, hogy a munkálatért ezer korona is sok.

Tegnap tárgyalta ezt az ügyet az uszorabíró, amely Mészáros János szerelőt az árdrágítás vétségében vétkesnek mondta ki és ezért egy havi fogházra, 100 korona pénzbüntetésre és egy évi hivatalvesztésre ítélte.

A másik vádlott egy kofa volt: Szathmáry Lászlóné, aki még 1921 júliusában egy fej salátát a megállapított egy korona ár helyett öt koronáért adott el.

A bíróság vétkesnek mondta ki az árdrágítás vétségében s ezért 14 napi fogházra és 200 korona pénzbüntetésre ítélte.

EGYHÁZ ÉS ISKOLA

Gróf Degenfeld József mell-szobra. A kollegium vezetősége gróf Degenfeld Józsefnek, a tiszántuli egyházkerület negyedszázados főgondnokának mell-sobrát Füredi Richard szobrászművésszel elkészíttette és a kollégiumi igazgató szobájába helyezte el. A mellszobor nagyon szépen sikerült alkotás és a kerület nagy nevű főgondnokának egyetlen képmása.

A Debreczeni Kálviniisták Templomegyesületének énekszakosztálya elhatározta, hogy férfiak helyett egyszerre vegyeskart fog alakítani, mert nagy volt az érdeklődés hölgyek és férfiak részéről. Ezért most elsősorban az énekelni tudó és szerető hölgyekhez fordul a vezetőség, azután a még nem jelentkezett férfiakhoz azzal a kéréssel, hogy az alakítandó nagy vegyeskarba feltétlenül lépjenek be. Ne várjanak külön-külön felkérést, mert az lehetetlenség, ne mellőzzék el a jelentkezést, mert ilyen nemes ügyet támogatni mindenkinek erkölcsi kötelessége. Az alakuló gyűlés 1922 február hó 13-án, hétfőn délután 5 (öt) órakor lesz a tanítóképző zenetermében (Kollégium II. kapu, földszint 21. szám), melyre a jelentkezőket ezután hívjuk meg. Jelentkezni lehet ezenkívül az Egyesület titkári hivatalában (Kollégium, földszint 5. szám) naponként délelőtt 8—1-ig és délután 4—5-ig, továbbá a kollégiumi kapusnál lelett íven. A református

hívek tömeges jelenkezését kéri az énekszakosztály Elnöksége.

Barcza József, a ref. főgimnázium elhunyt igazgatójának sir-emlékére Fiamm Pál Hunyadi-u. 9. szám alatti lakos küldött száz koronát.

Irodalom és zene

Halasi Andor: Élő irodalom. Ez esemény számba menő irodalmi kötet jelent meg a napokban. Halasi Andor adta ki. Élő irodalom eimen azokat a kritikai írásait, amelyek a háborút megelőző irodalmi forradalom új színekből, új mondanivalótól terhes, forró légkörében születtek s a legelőkelőbb fővárosi lapokban és folyóiratokban láttak napvilágot. Izzig-vérgig művészi írások ezek a kritikák. Mint Kosztolányi Dezső írta róluk: „Költő ir bennük a költőkről, író az írókról”. Ady Endre, Szomor Dezső, Molnár Ferenc, Tóth Árpád, Karinthy Frigyes, Schaw, Ibsen s a többiek: mind egy-egy intenzíven megfestett, élő portré, amelyben a szerző szinte kísértetiesen, a lélekjárások rohanásával érezteti meg az író egyéniségét, belső arcát, amelyből minden mondanivalója egyszerre érthetővé válik. Nemcsak erős kritikai egyéniség és abszolút művészi, költői fogékonyság szükséges ehhez, hanem az a mindent kifejezni tudó szuverén írásművészet, amelyet Halasi Andor eddig megjelent remek műfordításaiiban, egy Wilde Oscar és egy Thackeray-kötetben régen felismeretek a magyar nyelv művészetének benfentesei. Az Élő irodalmat a fővárosi lapok és folyóiratok osztatlan elismeréssel fogadták s jelentőségét — kritikai irodalmunkban — egyértelműen hangsúlyozták. — A könyv összes felárral együtt korona 60.—ért kapható a Méliusz könyvkereskedésben, Ferenc József-u. 26.

Az „Egyetértés” kiadóhivatalának telefonszáma: 4.

FELELOS SZERKESZTŐ.

Dr. SZATAI FERENC.

KIADJA:

Debreczen sz. kir. város és a Tiszántuli ref. egyházkerület központosított kiadóhivatala.

DOLLÁR SZOKOL, LEI és mindentelvény arany és ezüst pénz vétele és eladása

Tőzsdei megbízások. Külföldi kifizetések. (Devizák)

RANKAI bankirodája,

Debreczen, Degenfeld-tér 6. sz. (Kenyérpiac.) Telefon 209. sz. és Plac-utca 67. szám (Frohner-szálloda.) (Telefon 407. sz.)

Ismét megnyit

a Petőfi-tér 13. sz. alatti

banküzlet

hol
DOLLÁRT,
LEIT,
SOKOLT

és mindennemű idegen pénzeket a legmagasabb árrban vált be.

KACZANDER
bankbizományi fióküzlete.
Telefon 298.

Főüzlet: Hunyadi-utca 12.
Telefon 7—54.

Debreczen város és a Tiszántuli ref. egyházker. könyvnyomda-vállalata

Pénzintézetek, gyári vállalatok, iparosok és kereskedők

Üzleti könyvszükségeiteket a legelőnyösebben szerezhetik be

Posner grafikai műintézet és üzleti könyvek gyára r.-társ.

helybeli képviselőjénél, a

Méliusz könyv- és papirkereskedésben

Ferencz József-ut 26. szám. o Telefonszám 270.

Viszonteladónak nagy árengedmény.

Hivatkozunk az Egyetértés hirdetéseire.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja heteköznapokon 10 szög 15 korona, minden további szög 1 kor. 50 fillér. Vasárnap 10 szög 20 korona, minden további szög 2 kor. Vasárnap betűi a szavak kétszeresen isznak felszámítva. Vidéki hirdetés díj postabélyegekben is beküldhető. Hirdetéseket mindenkor déli 12 óráig kérjük feladni. Telefonszám: 4.

ÁLLÁST KERESŐK

valamint akiknek alkalmazottra van szükségük, oo házvevők, vagy akik oooooooooooooo

házukat el akarják adni,

eredményt csak úgy érnek el, ha megfigyelik az

„EGYETÉRTÉS”

hirdetési rovatát, mert ott mindent megtalálnak, amire szükségük van.

Ajánlat

1000 korona jutalmat adok annak, aki 2-ikán vagy 3-ikán elveszett tiszta sötétbarna színű buli kutyát visszaszolgáltatja, vagy nyomra vezet. Hajó-u. 2. sz. 453

Redőnyök jókarban kaphatók és többféle ajtó. Fekete Lajos, lakatos. Plac-u. 66. szám. Telefon 737.

Ócska

vasat, rezet és mindennemű fémeket legmagasabb árért veszek. Kovácsoknak használatot becserelek. Nagyobb tételek elszállítok. ooo Steiner, Eötvös-utca 110.

Aranyért

ezüstért budapesti legmagasabb napiárat fizetek. K r á m e r, Simonffy-u. 17. 398

Kereslet

Elsőrendű mellényszabót felveszek. Békés Lajos.

Egy

ezüst női rettikül a Vár-u ca 10-től a városi Zenedéig elveszett. A becsületes megtaláló, mivel az elveszett tárgy emlék, illő jutalomban részesül, ha a Remény-ség gyógyszerárban, Csapó-u. 22. beszolgáltatja. 471

Ócska téglát

csakis egészben levőt, megvételre keresek helyben. Erdélyi, Darabos-utca 48. 448

„Bélyegotthon”

Fűvészkert-utca 14, az emeleten. Debreczeni Zóna bélyegeket veszek. 468

Aranyat,

ezüstöt, brilliánsat, zálogcédulát vesz legmagasabb napi áron Steiner Mihály, Hatvan-u. 2. sz. I. emelet. 348

Veszek

fehérneműeket, selmeket, paplanokat, garnitúrákat, szőnyegeket, butort. Kaiser, Plac-u. 7. 169

Tetőfedő

cserepet 1000—1500 darabot megvételre keresek helyben, ócskán. Erdélyi, Darabos-u. 48. 449

Függő

petróleumlámpát, jókarban levőt, két darabot megvételre keresek. Cim a kiadóban. 472

Eladás

Függőlámpa,

villanyrezo eladó. Darabos-u. 48. 450

Eladó

a Csokonai-u. 29. sz. ház. Három szoba, konyha, előszoba, nagy kamara, pince, spájz, 5 lóra istálló, sertésöl, fásól, vétel esetén az összes átadható. 469

Az Egyetértés szerkesztőségének és kiadóhivatalának a telefonszáma 4.

Háztulajdonosoknak és lakóknak

egyaránt nélkülözhetetlen Salgó László kir. törvényszéki bíró, a lakásügyek felelővitei fokon előadójának magyarázataival ellátott, most megjelent és érvényben levő anyagi és eljárási

Lakásrendelet

Kapható a kiadó

„MÉLIUSZ” könyvkereskedésben

Ferencz József-ut 26. és minden könyvesboltban

Ára 50 korona